

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobce: **HPR Invest SE**, IČO 01466607
sídlem Humpolecká 16/4a, Staré Hory, 586 01 Jihlava
zastoupen JUDr. Janem Havlíčkem, Ph.D., advokátem
sídlem Masarykovo náměstí 110/64, 586 01 Jihlava

proti
žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16.9.2020, č.j. KUJI/88985/2020/Slo,
OŽPZ/1940/2020

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 16.9.2020, č.j. KUJI/88985/2020/Slo, OŽPZ/1940/2020, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč k rukám JUDr. Jana Havlíčka, Ph.D., advokáta se sídlem Masarykovo náměstí 110/64, Jihlava, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně dně 12. 10. 2020 se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, odboru životního prostředí ze dne 16. 7. 2020, č. j. MMJ/OŽP/135621/2020-PIT, kterým nebylo žalobci povoleno pokácení 1ks jasanu ztepilého na pozemku parc. č. 47/38 v k. ú. Staré Hory.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě nejprve zrekapituloval obsah správních rozhodnutí a namítl, že Magistrát města Jihlavy ve svém rozhodnutí dostatečně nezohlednil statický posudek vypracovaný dne 6. 5. 2019 Ing. J. K., ze kterého plyne, že předmětný strom je příčinou prasklin ve zdivu. Podle žalobce je odůvodnění rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy v rozporu se závěry statického posudku jak v otázce příčin trhlin, tak i způsobům opravy nemovitosti žalobce. Navíc podle něj nemá rozhodnutí oporu v provedeném dokazování. Napadené rozhodnutí je podle žalobce v rozporu s § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, neboť pro kácení dřeviny je závažný důvod podložený statickým posudkem a vyhodnocení funkčního významu dřeviny není dostatečné.
3. Podle žalobce nebyl v řízení řádně zjišťován a prokazován závažný důvod pro kácení dřeviny. Za takový důvod je třeba považovat to, že dřevina způsobuje škody na majetku, které žalovaný relativizuje. Zohledňovaný estetický a funkční význam dřeviny nesmí být posuzován samostatně a nemůže být snižován na pouhé kritérium vitality s dlouhodobou perspektivou a stáří dřeviny převyšující stáří budovy.
4. V závěru žaloby zrekapituloval, že ve správním řízení nebyl zjištěn stav věci bez důvodných pochybností a nebylo přihlédnuto k důležitým okolnostem pro ochranu jeho vlastnického práva.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby a k uplatněným námitkám především odkázal na žalobou napadené rozhodnutí. Odkázal se na rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a znalecký posudek Ing. Mgr. Z. T. s tím, že dřevina může dlouhodobě v úplnosti splňovat funkce dřeviny rostoucí mimo les a její ekologický význam je zvýšen tím, že roste v územním systému ekologické stability. Uvedl, že správní orgány zvažovaly velmi vysokou funkčnost dřeviny s poměrně závažným důvodem ke kácení. Při hodnocení závažnosti vycházejí správní orgány z povinného odůvodnění žádosti s tím, že tvrzený důvod není jednoznačně prokázán, což připouští statický posudek opatřený žalobcem, a i kdyby prokázán byl, existují i jiná řešení ochrany stavby, která by byla ekonomicky

adekvátní ke kvalitám posuzované dřeviny. S ohledem na to neshledal žalovaný důvod k pokácení dřeviny. Příčinný vztah mezi růstem jasanu a vznikem trhlin by nebyl správními orgány považován za závažný důvod k povolení kácení dřeviny, a proto ho správní orgán nepovažoval za nutný nezvratně prokazovat. Skutečnost, že zakořenění jasanu nedosahuje ani polovinu obvodu jejich koruny označil za skutečnost obecně známou, a v důsledku toho je působení jasanu na budovu ještě méně pravděpodobné. Zároveň upozornil na mělké nestandardní založení této budovy.

IV. Posouzení věci

6. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (s.ř.s.)], jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
7. S ohledem na to, že žalobce napadal rozhodnutí správních orgánů především z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu, zabýval se soud přednostně obsahem správního spisu, ze kterého zjistil následující.
8. Žalobce podal žádost ke kácení dřeviny rostoucí mimo les, kterou podložil znaleckým posudkem Ing. K., z obavy o bezpečnost a z důvodu eliminace škod na majetku, neboť se domnívá, že dřevina je příčinou vzniku stavebních změn na jeho objektu. Správní orgán provedl místní šetření a na jeho podkladu vydal v pořadí první rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto jako opožděné, nicméně žalovaný ve zkráceném přezkumném řízení zrušil rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy ze dne 19. 12. 2019 pro nedostatky ve zjištění skutkového stavu a uvedl, že se magistrát nezabýval stavem budovy a případným ovlivněním její statiky posuzovaným jasanem, důvody tvrzené žalobcem neučinil předmětem dokazování a konstatoval, že závěry magistrátu nevyplývají z opatřených podkladů. Uložil proto magistrátu v dalším řízení řádně popsat funkce, estetickou charakteristiku a stav dřeviny, zjistit, zda růst jasanu může mít vliv na sousedící stavbu, a pokud ano, zvážit zájem ochrany přírody ve srovnání s možným vlivem na budovu a opatřeními k omezení/odstranění tohoto vlivu.
9. Po zrušení v pořadí prvního rozhodnutí správního orgánu prvního stupně doplnil magistrát do spisu znalecký posudek Ing. Mgr. Z. T., znalce v oboru ochrana přírody se specializací na hodnocení stavu dřevin, kácení a diagnostiku stromů. Znalci byla položena otázka: *Jaký je zdravotní stav, provozní bezpečnost a perspektiva jasanu ztepilého? Jaké navrhuje pěstební opatření? Jaká je společenská hodnota stromu?*
10. Jiné podklady správní orgán prvního stupně součástí spisu neučinil a opětovně rozhodl o zamítnutí žádosti. Svě v pořadí druhé rozhodnutí ze dne 16. 7. 2020 odůvodnil v první řadě obsahem posudku znalce T., zabýval se kořenovým systémem jasanu, jeho tvarem a směrem růstu kořenů. Dále odkázal na letecké snímkování z roku 1968, ze kterého dovodil, že strom je nejméně o 30 let starší než budova, jejíž umístění zohledňuje budoucí

růst dřeviny. „Záměrem bylo zachovat tento strom pro budoucí generace, a proto byla budova naplánována a postavena v dostatečné vzdálenosti od paty stromu.“ Ke statickému posudku znalce Kovářů uvedl, že tento nevyloučil vznik prasklin i z jiných důvodů, než růstu stromu, a vyjádřil se k vlivu dopravy na stavby v okolí. Následně uvedl, že estetickou hodnotu stromu umocňuje to, že se nachází na zahrádce restaurace, a takové zahrádky jsou vyhledávány a „Na takto hodnotném stromu, jakým je jasan u restaurace Venuše by šla postavit celá reklamní kampaň, jelikož se blíží parametrům památného stromu.“ Zabýval se i produkcí kyslíku typově podobnými stromy. Závěrem provedl doporučení k ošetření a zabezpečení stromu.

11. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul obsahy jednotlivých podání žalobce a rozhodnutí magistrátu a zkonstatoval, že statický posudek nevyklučuje jiné příčiny poškození budovy, odkázal opětovně na kořenové kotvení jasanu a na fotodokumentaci, na níž je jediná nevýrazná prasklina na vnějším plášti budovy. Podle žalovaného tak není příčinná souvislost mezi růstem jasanu a poškozením budovy založena ve velké míře pravděpodobnosti, a i kdyby byla, nejednalo by se o závažný důvod pro pokácení dřeviny. V té souvislosti odkázal na to, že dřevina stářím převyšuje budovu, a v první řadě by měly být učiněny pokusy o řešení situace jiným způsobem, než je pokácení stromu.
12. Na základě obsahu správního spisu soud dospěl k závěru, že správní orgán prvního stupně po zrušení rozhodnutí ze dne 19. 12. 2019 nerespektoval závazný právní názor žalovaného, a zároveň žalovaný v napadeném rozhodnutí přistoupil ke zcela odlišnému závěru, než který vyplývá z jeho rozhodnutí v rámci zkráceného přezkumného řízení.
13. Podle názoru soudu žalobci vzniklo legitimní očekávání založené rozhodnutím žalovaného ze dne 12. 3. 2020 ve zkráceném přezkumném řízení, že v dalším řízení správní orgán prvního stupně řádně popíše funkce, estetickou charakteristiku a stav dřeviny, zjistí, zda růst jasanu může mít vliv na sousedící stavbu a pokud ano, zváží zájem ochrany přírody ve srovnání s možným vlivem na budovu a opatřeními k omezení/odstranění tohoto vlivu.
14. Ze správního spisu vyplývá, že ani po rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2020 správní orgán prvního stupně nezaložil do správního spisu *žádné relevantní* podklady, z nichž by vyplývalo, zda růst jasanu může mít vliv na sousedící stavbu, a namísto jednoznačného zjištění skutkového stavu, tj. provedením znaleckého posudku nebo jiným obdobným důkazním prostředkem, z něhož by vyplývalo, zda skutečně zasahuje kořenový val jasanu pod základy stavby, spekuloval správní orgán prvního stupně o vzniku poškození stavby dopravou a ve svých závěrech o vlivu stromu na stavbu žalobce odkázal na skutečnosti, které nejsou součástí správního spisu (např. snímkování z roku 1968), případně na projektování a stavbu nemovitosti se záměrem zachování stromu do budoucnosti, přičemž soudu není ze spisu vůbec zřejmé, jak k tomuto zjištění správní orgán prvního stupně dospěl. Stejně tak o vlivu jasanu na stavbu žalobce nic nevypovídají spekulace magistrátu, z jakého důvodu si lidé rádi posedí na restauračních zahrádkách, kde rostou vzrostlé stromy. Dále není patrné, na základě čeho dospěl správní orgán prvního stupně k doporučení aplikace protikořenové folie a k tomu, že právě tato aplikace v tomto konkrétním případě vyloučí případný negativní vliv kořenového systému na statiku domu (když správní orgán prvního stupně ani žalovaný ani neprokázal, kam až sahají kořeny stromu). Správním orgánem prvního stupně zadáný znalecký posudek hovoří toliko o zdraví a hodnotě stromu a ve

vztahu ke statice domu je jediným relevantním údajem obecný popis kořenového systému jasanu: „*kůlový kořen je dlouhý, vedlejší kořeny jsou dlouhé a silné a bohatě větvené*“.

15. Z doplnění skutkového stavu soud nemohl nijak zjistit, do jaké vzdálenosti k budově v konkrétním případě kořeny konkrétní dřeviny zasahují, neboť tuto skutečnost správní orgán prvního stupně nezjišťoval. Z doplnění skutkového stavu zároveň nelze zjistit nic, co by vylučovalo závěry znaleckého posudku Ing. K. Soud zároveň jednoznačně nesouhlasí s relativizací tohoto posudku v obou rozhodnutích správních orgánů, neboť znalec K. k vlivům na stavební poruchy budovy zcela jednoznačně uvádí: „*Podíl kořenového systému je možné s největší pravděpodobností odhadnout jako nejvýznamnější faktor v řádu 80-90%. Tomuto odhadu odpovídá i lokálnost deformací a poruch, které se vyskytují v největší míře právě v předpokládané zóně ovlivněné kořeny stromu.*“ Znalec Kovářů tedy jednoznačně stanovil vliv kořenového systému jasanu na stavbu žalobce jako naprosto převažující a ostatní vlivy, jako např. doprava, kterou naopak bez bližší podkladu jako důležitý zdůrazňuje správní orgán prvního stupně, hodnotí jako méně významné až nevýznamné s ohledem na přidělený vliv 10% až 20%.
16. Zcela překvapivé pak pro žalobce muselo být hodnocení žalovaného, který nejprve požadoval zjištění, zda růst jasanu může mít vliv na sousedící stavbu, aby následně v nyní napadeném rozhodnutí konstatoval, že ani příčinná souvislost mezi růstem jasanu a poškozením budovy v rozsahu popsaném ve statickém posudku by nepředstavovala závažný důvod pro pokácení dřeviny.
17. Soud jednoznačně souhlasí se žalovaným v názoru, který byl uveden v jeho původním rozhodnutí ze dne 12. 3. 2020, že je třeba zjistit, zda růst jasanu může mít vliv na stavbu žalobce. Teprve poté je možné uzavřít, zda existují opatření k nápravě stavu, resp. zajištění dalšího nepoškození budovy žalobce růstem stromu. V současné době není totiž najisto postaveno ani vlastní poškození budovy žalobce, což je však skutečnost, kterou měl tvrdit žalobce sám.
18. V žádném případě ale nelze akceptovat skutečnosti uvedené žalovaným ve vyjádření k žalobě. Předně soud nepovažuje za skutečnost obecně známou, že zakořenění jasanu nedosahuje ani polovinu obvodu jejich koruny je skutečností obecně známou, a už vůbec z uvedeného nelze dovozovat, že v důsledku toho je působení konkrétního jasanu na konkrétní budovu ještě méně pravděpodobné.
19. Dále pokud žalovaný upozorňuje na mělké nestandardní založení budovy žalobce, tak ani pro toto tvrzení se jednak ve správním spise nenachází žádný důkaz, a zejména o mělkém a nestandardním založení budovy jako důvodu pro zamítnutí žádosti žádné ze správních rozhodnutí nehovoří.
20. V navazujícím řízení tedy bude na žalovaném, aby si předně ujasnil, zda skutečně vzniká poškození stavby žalobce, a ve vazbě na to, zda je třeba prokazovat vliv dřeviny na budovu žalobce. Je totiž evidentní, že žalovaný interpretuje posudek Ing. K. zcela odlišně od žalobce, a to i v otázce jaké poruchy vykazuje stavba žalobce, když žalovaný tvrdí, že „*na samotné fotodokumentaci přiložené ke statickému posudku je zřejmá jen jedna nevýrazná prasklina na vnějším plášti budovy*“, zatímco Ing. K. uvádí, že „*Objekt restaurace vykazuje poruchy ve formě trhlin ve zděných soklových konstrukcích, propadnutí popř. zdvihnutí podlahové desky a*

deformací (zvlnění) přístupového chodníku.“ Samotná otázka poškození budovy by měla být žalovaným jednoznačně vyřešena, neboť fotodokumentace znaleckého posudku Ing. K. bezpochyby zachycuje nejenom *jednu nevýraznou prasklinu na vnějším plášti budovy.* Pokud chce proto žalovaný vycházet z toho, že poškození budovy je marginální, jak by naznačovala jedna prasklinka na vnějším plášti budovy, musí vyvrátit zjištění znalce K.

21. Ve vazbě na to, pokud bude mít žalovaný za to, že je třeba zjistit vliv dřeviny na stavbu žalobce (jak požadoval ve svém rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení), musí být vliv dřeviny na stavbu žalobce zjištěn relevantním způsobem. Jestliže žalovaný nechce vycházet pouze z posudku Ing. K., musí své rozhodnutí založit na relevantních důkazech a s tímto posudkem se vypořádat.
22. Pokud bude mít nadále za to, že nebude třeba v řízení prokazovat vliv dřeviny na budovu žalobce, tak se zjevně jedná o změnu právního názoru žalovaného poté, co správní orgán prvního stupně byl v předcházejícím rozhodnutí k tomu posouzení žalovaným zavázán. V takovém případě stejně musí žalovaný zjistit skutečné poruchy na stavbě a vyrovnat se s jednotlivými žalobcem tvrzenými poruchami na budově stavby a přezkoumatelně vysvětlit, proč poškození budovy žalobce a ochrana jeho vlastnického práva nepředstavuje závažný důvod pro pokácení dřeviny, přičemž důvody pro tento závěr musí být podloženy obsahem správního spisu.

V. Shrnutí a náklady řízení

23. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí je třeba zrušit pro nepřezkoumatelnost dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s a pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s.ř.s. V dalším řízení žalovaný rozhodne vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
24. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Žalobce byl v soudním řízení zastoupen advokátem a této osobě dle § 35 odst. 2 s. ř. s. náleží odměna za zastupování. Pro určení její výše se užije vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Náklady řízení žalobce se sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupce žalobce. Odměna zástupce činí dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu za tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, sepsání žaloby a replika žalobce) 3 x 3.100 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky 3 x 300 Kč. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na nákladech řízení nahradit částku 15.342 Kč včetně DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho

zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 14. prosince 2021

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu